ECLI:LV:AT:2018:0419.11130055113.2.L

Lieta Nr. 11130055113
SKK – 80/2018
Krimināllietu departaments

Latvijas Republikas Augstākā tiesa
LĒMUMS
Rīgā 2018.gada 19.aprīlī

Augstākā tiesa šādā sastāvā:

tiesnesis Voldemārs Čiževskis,
tiesnese Aija Branta,
tiesnesis Artūrs Freibergs

izskatīja rakstveida procesā krimināllietu sakarā ar apsūdzēto /pers. B/ un /pers. C/ kasācijas sūdzību par Vidzemes apgabaltiesas 2017.gada 14.novembra lēmumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Valmieras rajona tiesas 2017.gada 4.aprīļa spriedumu
/pers. B/, personas kods /personas kods/,
atzīts par vainīgu Krimināllikuma 231.panta otrajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts ar piespiedu darbu uz 250 stundām.
/pers. C/, personas kods /personas kods/,
atzīts par vainīgu Krimināllikuma 231.panta otrajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts ar piespiedu darbu uz 250 stundām.

[2] Ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. B/ un /pers. C/ atzīti par vainīgiem Krimināllikuma 231.panta otrajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā par to, ka viņi personu grupā rupji traucēja sabiedrisko mieru, kas izpaudās acīmredzamā necieņā pret sabiedrību, ignorējot vispārpieņemtās uzvedības normas un traucējot cilvēku mieru (huligānisms), nodarot miesas bojājumus cietušajam un sabojājot mantu.

[3] Izskatījusi lietu apelācijas kārtībā, Vidzemes apgabaltiesa ar 2017.gada 14.novembra lēmumu atstāja negrozītu Valmieras rajona tiesas 2017.gada 4.aprīļa spriedumu.

[4] Kasācijas sūdzību par Vidzemes apgabaltiesas 2017.gada 14.novembra lēmumu iesnieguši apsūdzētie /pers. B/ un /pers. C/.

Apsūdzētie atsaucas uz Kriminālprocesa likuma 19.panta trešo daļu, kas noteic, ka visas saprātīgas šaubas par vainu, kuras nav iespējams novērst, jāvērtē par labu personai, kurai ir tiesības uz aizstāvību. Apelācijas sūdzībā apsūdzētie vērsa tiesas uzmanību uz to, ka pirmās instances tiesa ir ignorējusi eksperta atzinumu attiecībā par cietušajiem /pers. D/ un /pers. E/. Eksperts šīm personām nekonstatēja miesas bojājumus, taču pirmās instances tiesa un apelācijas instances tiesa atsaucas uz pierādījumiem, kas nav izmantojami kā pierādījumi, proti, uz cietušo liecībām, kurās viņi norādījuši, ka miesas bojājumi ir bijuši.

[4.1] Tiesa lēmuma septītajā lapā atsaukusies uz aculiecinieka /pers. F/ liecībām. Apsūdzēto ieskatā, apelācijas instances tiesa ir atsaukusies uz tādas personas liecībām, kura nav iekļauta lēmuma par lietas nodošanu tiesai liecinieku sarakstā, kā arī, kura netika nopratināta ne pirmās instances tiesā, ne apelācijas instances tiesā.

Apelācijas instances tiesa atsaukusies uz /pers. B/ sievas /pers. G/ teikto un /pers. H/ 2013.gada 29.jūnija liecībām, taču minētās personas netika nopratinātas tiesas sēdē.

Turklāt tiesa lēmumā norādījusi uz personu „/pers. I/", kura nekad nav bijusi iesaistīta kriminālprocesā.

Apsūdzēto ieskatā, apelācijas instances tiesa nav ievērojusi Kriminālprocesa likuma 500.panta pirmo daļu, kurā noteikts, ka pierādījumu pārbaudi tiesa uzsāk noklausoties cietušā liecību un prokurora norādīto liecinieku liecības, kā arī citus prokurora iesniegtos pierādījumus. Apelācijas instances tiesa bez tiesiska pamata lēmumā atsaukusies uz personu sniegtajām liecībām, kuras tiesas sēdē netika nolasītas un pārbaudītas.

[4.2] Apsūdzētie uzskata, ka lietā pieļauts Kriminālprocesa likuma 16.panta pirmās daļas pārkāpums, jo pēc lietas izskatīšanas Valmieras rajona tiesā tiesnese G. Krieviņa ir iecelta par Vidzemes apgabaltiesas tiesnesi. Tādējādi tiesnese G. Krieviņa ir kolēģe Vidzemes apgabaltiesas tiesnešiem, kas izskatījuši šo krimināllietu apelācijas kārtībā.

Apelācijas instances tiesa nav ievērojusi Kriminālprocesa likuma 15.pantā noteikto, ka ikvienam ir tiesības uz lietas izskatīšanu taisnīgā, objektīvā un neatkarīgā tiesā.

[4.3] Apsūdzētie lūdz atcelt Vidzemes apgabaltiesas 2017.gada 14.novembra lēmumu un lietu nosūtīt jaunai skatīšanai apelācijas instances tiesā.

Motīvu daļa

[5] Augstākā tiesa atzīst, ka Vidzemes apgabaltiesas 2017.gada 14.novembra lēmums atceļams un lieta nosūtāma jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesā.

[6] Augstākā tiesa, ievērojot Kriminālprocesa likuma 584.panta otrajā daļā noteikto, pārsniedz kasācijas sūdzībā izteikto prasību apjomu, jo konstatē Kriminālprocesa likuma 512.panta otrās daļas pārkāpumu, kas nav norādīts apsūdzēto /pers. B/ un /pers. C/ kasācijas sūdzībā. Minētais Kriminālprocesa likuma pārkāpums atzīstams par Kriminālprocesa likuma būtisku pārkāpumu šā likuma 575.panta trešās daļas izpratnē.

[7] Kriminālprocesa likuma 512.panta otrā daļa noteic, ka tiesa spriedumu pamato ar pierādījumiem, kuri pārbaudīti tiesas sēdē, un rakstveida pierādījumiem un dokumentiem, kuri norādīti lēmumā par krimināllietas nodošanu tiesai, vai ar pierādījumiem, kurus saskaņā ar šā likuma 125.panta noteikumiem nav nepieciešams pārbaudīt.

Kasācijas instances tiesa konstatē, ka apelācijas instances tiesa spriedumā atsaukusies uz nepilngadīgā /pers. F/ liecībām, kuras viņš sniedzis pirmstiesas kriminālprocesā, liecinieku /pers. J/ un /pers. H/ liecībām, kuras sniegtas pirmstiesas kriminālprocesā.

Apelācijas instances tiesa atzinusi, ka cietušo liecībās norādītos faktus par miesas bojājumu nodarīšanu bez objektīviem pierādījumiem – AS /Nosaukums B/ izziņās fiksētām ziņām un tiesu medicīnas ekspertīzes atzinumos konstatētā –, apstiprina arī notikuma aculiecinieki /pers. F/, /pers. J/ un /pers. H/.

Prokurora S. Novika 2014.gada 16.decembra lēmumā par krimināllietas nodošanu tiesai liecinieki /pers. F/, /pers. J/ un /pers. H/ nav norādīti. Arī tiesas sēdē izsaucamo personu sarakstā minētās personas nav iekļautas.

Kasācijas instances tiesa konstatē, ka ne pirmās instances tiesā, ne apelācijas instances tiesā liecinieki /pers. F/, /pers. J/ un /pers. H/ nav nopratināti un viņu pirmstiesas kriminālprocesā sniegtās liecības Kriminālprocesa likuma 501.panta kārtībā nav pārbaudītas. Augstākā tiesa atzīst, ka apelācijas instances tiesas lēmums pamatots ar pierādījumiem, kuri nav pārbaudīti tiesas sēdē.

Pamatojot lēmumu ar pierādījumiem, kuri nav pārbaudīti tiesas sēdē, pieļauts Kriminālprocesa likuma 512.panta otrās daļas pārkāpums.

[8] Nepamatots ir apsūdzēto kasācijas sūdzībā izteiktais iebildums, ka tiesa lēmumu pamatojusi ar /pers. B/ sievas /pers. G/ liecībām, vai, ka lēmumā ir atsauce uz personu „/pers. I/".

Augstākā tiesa nekonstatē, ka apelācijas instances tiesas lēmumā būtu minētas personas „/pers. G/" vai „/pers. I/". /pers. B/ liecībās ir norādīts, ka notikuma vietā viņš ieradies kopā ar konkrētām personām, tostarp /pers. K/ un /pers. H/. Apelācijas instances tiesas nolēmums nav pamatots ar /pers. B/ sievas teikto, bet gan ar /pers. C/ liecībām, kurās viņš pieminējis savu māti.

[9] Augstākā tiesa atzīst, ka apelācijas instances tiesa nav pieļāvusi Kriminālprocesa likuma 16.panta pirmās daļas pārkāpumu. Augstākā tiesa norāda, ka tiesnese G. Krieviņa nav piedalījusies lietas izskatīšanā apelācijas instance tiesā. Apstāklis, ka tiesnese G. Krieviņa, kas iztiesāja krimināllietu pirmās instances tiesā un šobrīd ieņem tiesneša amatu Vidzemes apgabaltiesā, nedod pamatu uzskatam, ka lietas izskatīšana apelācijas instances tiesā bijusi neobjektīva.

[10] Augstākā tiesa atzīst, ka apsūdzētajiem /pers. B/ un /pers. C/ piemēroto drošības līdzekli – uzturēšanās noteiktā vietā – jāturpina piemērot, jo nav zudis vai mainījies tā piemērošanas pamats.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 585., 587.pantu, Augstākā tiesa

nolēma:

atcelt Vidzemes apgabaltiesas 2017.gada 14.novembra lēmumu pilnībā un lietu nosūtīt jaunai izskatīšanai Vidzemes apgabaltiesā.
Turpināt piemērot apsūdzētajiem /pers. B/ un /pers. C/ drošības līdzekli – uzturēšanās noteiktā vietā.
Lēmums nav pārsūdzams.

Tiesnesis V. Čiževskis

Tiesnese A. Branta

Tiesnesis A. Freibergs